

Bjorndal, T.:

**EKONOMIKA AKVAKULTURE
LOSOSA.**

(The Economics of Salmon Aquaculture). Blackwell Scientific Aquaculture, Oxford, 1990, 118 pp.

Nedavno naglo povećanje uzgoja lososa dovelo je i do povećanja potreba za razumijevanjem i primjenom ekonomskih analiza za proizvodne procese. Razumijevanje osnovnih ekonomskih principa koji su osnova proizvodnje lososa i efektivne upotrebe međunarodnih tržišta za proizvode, neizbježno dovede do efikasnije i profitabilnije strategije rukovođenja. Bit je ove knjige gospodarstvena analiza intenzivne proizvodnje lososa. To se osniva na predavanjima sa seminara održanog u Norveškoj, Kanadi i u SAD. U predgovoru se prepoznaje da je tekst namijenjen za »starije diplomatske tečajeve«. To je očito u ulomku o širokom razmjeru matematičkih modela u tekstu.

Knjiga je sastavljena od šest poglavlja, a u prvom se istražuju proizvodnja i opskrba lososa i temelji se na iskustvima dobivenim u Norveškoj, Škotskoj, Japanu, Kanadi i, među ostalima, u Čileu. Osobito su važne sekcije koje prikazuju novčanu pomoć dobivenu od norveške industrije lososa, tj. od vlada tih zemalja (u iznosu od 1, 5 milijuna

kruna između 1961–1987). Također su interesantni slike produkcije, brojevi farmi i korišten volumen mreža za norveške, na farmi uzgojene losose između 1974. i 1989.

Drugo poglavlje ukratko prikazuje tržišta za uzgojene losose, internacionalne trendove u konzumiranju i moguću konkurenciju u industrijama, proizvođačima drugih vrsta mesa. Treće poglavlje daje matematičke jednakosti intenzivne proizvodnje lososa, a četvrto poglavlje matematički ilustrira odnos troškova izlova prema toku dobivenog novca i prema planiranoj proizvodnji. Poglavlja 5. i 6. interesantna su uglavnom zbog toga što pokazuju stvarne troškove proizvodnje i početka (npr. investicije i troškova, potreba radnog kapitala itd.) za farme lososa u Norveškoj i u Kanadi.

Na osnovi predavanja autora Norveškog instituta za ekonomiju ribarstva lako je uvidjeti da je najveći naglasak ove knjige na norveškoj industriji. Također su dani korisni podaci koji proizlaze iz kanadskih iskustava, ali je razočaravajuće da usporedne informacije nisu prezentirane u odnosu na škotske i japanske troškove proizvodnje budući da su to najveći norveški konkurenti. Ova je knjiga primarno napisana za didiplomske akvakulturno/ekonomske tečajeve i kao takva vrlo je zanimljiva.

Dr. Ewen McLean

Prevela: dr. Z. Teskeredžić